

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Chestiunea macedoromână.

Dela locul acesta am anunțat mai bine de un an scirea, că Sultanul *Abdul Hamid* a dat reprezentanților poporului român din Macedonia, întruniți în capitala imperiului turcesc, permisiunea a-și alege un metropolit, drept cap național pentru biserica ortodoxă română.

Reprezentanții români au și ales de metropolit pe Monsegniorul *Antim*, care avea să primescă beratul după întărirea lui din partea patriarhului ecumenic din Constantinopol.

Dară această înveselitoare scire pentru toți Români nu s'a susținut mult, căci patriarhul ecumenic de origine Grec, — care în dauna propriei sale autorități apără exclusiv interesele poporului grecesc, — s'a opus din toate puterile. Astfel chestiunea metropoliei române, pe lângă toate așteptările celor mai credincioși supuși ai Sultanului, — a Românilor macedoneni — a rămas până azi neresolvată, ba chiar incurcată.

Nesuccesul este a se atribui în mare parte și greșalei, ce s'a comis din partea României dela începutul propagandei române din imperiul turcesc.

Însemnătatea chestiunii macedonene pentru România era de atunci cunoscută, căci repausatul mare patriot *Ioan Ghica* de mult atrăsese atențiunea asupra ei, accentuând: „*Acastă chestiune, dacă n'ar fi existat, ar fi trebuit să se inventeze.*”

Asemenea își exprimă și *Ioan Brătianu* la timpul său vederile sale asupra chestiunii naționale din Turcia în următoarele: „*Deșteptarea Românilor din Macedonia va întări pe Turcia și noi cu toate greșalele Turcilor avem nevoie să-i întărim, căci întăririi dui pe ei, pe noi ne întărim;*” și *M. Cogălniceanu* declară în o epistolă adresată lui *Vasile Ureche*: „*Deșteptarea elementului român din Macedonia, va asigura un factor mai mult întăritor României.*”

Cu toate aceste conducerea propagandei române s'a încredințat unei singure persoane, faimosului apostol *Mărgărit*, despre care totă lumea afirmă, că a necinstit această sântă cauză a Românilor, folosind adese-ori ajutoarele bănesci pentru alimentarea vieții sale desfrânate, și nu pentru luminarea micelor odrasle aromâne, cari strigă: *carte! carte românească!* Acest fals apostol nu recunoșce meritele celor ce cu entuziasm național și cu sinceritate s'au angajat la greaua muncă pentru deșteptarea fraților aromâni, ci din potrivă menajeză și favorizează pe cei ce se disting, nu prin lucrare onestă și conștientă, ci prin slugărnice și prin lingușire nedemnă.

Așa d. e. în posturile de revisori școlari susține pe cei mai necualificați și cu plăți mai bune. Primul revisor *G. Papa* are numai patru clase primare, dar leafă de 300 lei lunar; și al doilea *I. Ciuli*, absolvent al școlii catolice din Școdra (Albania), are 350 lei lunar, pe când licențiații și bărbații mai de valoare sunt persecutați și dotați cu maximum 150 lei la lună.

Cei ce îndrăsnesc a denunța situațiunea tristă sunt scoși din serviciu,

destituiți. Așa nu de mult au fost îndepărtați din posturile lor 72 muncitori harnici în agrul redeşptării naționale, între cari vro 50 tineri macedoneni, mai toți licențiați și absolvenți de școle superioare, cari așteptă prin București ascultarea justelor lor plângeri și ale neamului aromânesc întreg.

Omul, sub a cărui conducere s'au obținut astfel de rezultate, nu mai pôte fi de loc în interesul unei cauze mari și sante, și în adevăr nu înțelegem motivele, pentru cari cercuri înalte mai susțin pe un asemenea bărbat în fruntea chestiunii macedonene și încă cu drept și putere aprôpe discreționară.

Noi ținem munca redeşptării unui neam întreg mult mai dificilă, decât ca conducerea ei să se încredințeze unei singure persoane, fie aceea cât de alésă, dar apoi când aceea persoană e un om, asupra căruia se ridică plângeri atât de generale?

Între astfel de împregiurări nu-i mirare, că propaganda română de aprôpe 30 ani și sacrificiile materiale, aduse de România în decurs de 23 ani, n'au produs rezultatele așteptate.

Datele statistice despre succesul obținut nu stau în proporțiune cu jertfele aduse, chiar corespundând toate datele prezentate adevărului, dar apoi, dacă considerăm, că în conspectele prezentate ocără la comuna *Gopezi* un al doilea cantor salarizat, deși acela aprôpe de un an a fost omorât? Învățătorul *Steriu Caragiane* ocără, funcționând în acelaș timp în două locuri diferite.

Michail Măracine este indicat ca director la școlile din *Scopia*, pe când densusul de fapt studiază în România matematicile; *D. Buradă*, notat ca învățător în *Elbasan*, se ocupă mai bine de un an de țile cu neguțătorie de lemne în capitala României; și la satul obscur *Oșan* sunt trecuți în buget cinci preoți. Preste tot numai în următoarele șapte comune se folosesc limba română la serviciul divin: *Avela Clisura, Crușova, Gopezi, Hrupista, Ohrida și Perivole*.

Dotarea metropolitului grec *Vissarion* din *Elbasan*, cu o leafă lunară de 400 lei este neexplicabilă. — Salariau au doi metropoliți și de fapt n'avem nici unul.

Situațiunea nemulțumitoare și mai ales sântenia cauzei reclamă o neapărată îndreptare a greșelilor din trecut. Conducerea afacerilor trebuie dată unei corporațiuni, unei eforii recunoscute de guvernul român.

De se făcea această la început, astăzi de sigur ar fi ajuns chestiunea națională macedonă mai departe și pôte numai era de lipsă ajutorul bănesc al fraților din România, sciind, că între Aromâni sunt foarte mulți bărbați cu considerabile averi. Durere însă, că în lipsa conștinței de origine lor română, jertfese pentru scopuri tocmai dușmane neamului lor. Milioane de franci, eșite din punga multor *Cuțovlahi* bogătați, au înghițit instituțiunile culturale grecesci din Atena. Mare este numărul acelor *Mecenați* ai sugrumătorilor neamului lor; și filantropi cu inimă română abia cunoscem pe *Cuțovlahul* și entusiastul naționalist *Dem Cozovicci*, aședat în România, care prin testament își lasă întregă averea de 60,000 lei pentru in-

temierea unei școle la confrății de peste Balcani. Cuprinsul testamentului lui va fi vecinic memorabil. Eță între alte ce țice în el:

„*Să cunoscă întreaga suflare macedoromână, că eu am ceva, dar națiunea mea n'are ce-i trebuie, nici școlă, nici biserică. Nu se cade să cheltuesc ce am pe nimicuri și se uit de patria mea.*”

Succesele propagandei slave și mai ales a celei bulgare ar trebui să fie și pentru noi un învăț pentru ulterioara purcedere.

Serbii, cari au obținut deja numai dreptul la școle naționale, ci și episcopat propriu, înainteză repede, căci ei au înființat consulate și eforii, pentru ca astfel școlile lor să fie îmbrițate de popor.

Bulgarii au progresat și mai mult, și înaintarea lor este a se ascrie numai nisuiței turcesci de ai captiva (la începutul războiului greco-turc pregătiau răscolă, și principele *Ferdinand* avea dorul de a se încorona de rege), ci și împrejurării, că propaganda bulgară n'a fost încredințată unei singure persoane, ci reprezentanților populațiunei bulgare și meritoșilor profesori, aplicându-se în acelaș timp și un control cât se pôte de rigoros.

Motivul, că Grecii ne fac mari greutăți nu mai valorază mult, deoarece idealul grecismului în Turcia a fost zdrobit în urma desatrului suferit pe câmpiile de războiu ale Tesaliei. Afară de aceea Grecii și respective patriarhul ecumenic nu s'a opus și nu se opune numai nisuițelor române, ci și celor slave.

Puterea lui deja de mult, putem țice că dela 8 Zilhidje 1286, a început a scădea. Opoșiția lui deja de mult nu s'a luat în considerare Astfel la 1867 au rămas zadarnice toate protestele patriarhatului, căci în urma destoiniciei politice a prințului *Gorciacoff* s'a înființat exarhatul bulgar și patriarhul s'a ales numai cu anatemisarea bisericii bulgare, care s'a constituit de sine.

Dreptul patriarhatului de a numi și întări pe șefii bisericilor din Turcia, precum față de alții, așa și față de noi, nu se mai pôte susține mai ales când acela intenționază sugrumarea națională a coreligionarilor săi, desconsiderând principiile fundamentale ale bisericii ortodoxe, care admit organizarea bisericii după națiuni.

Bulgarii fără voia, ba chiar contra voei patriarhatului au obținut nu de mult, pe lângă exarhatul *Iosif* și episcopul din *Ohrida* etc., încă trei nouă episcopii și anume în *Bitolia Strumnița și Dibra*.

Noii episcopi, *Grigore, Cosma și Gerasim*, chirotoniți des de demință și în linise, erau deja pe cale către eparchiile lor când s'a lăsit vestea obținerii nouelor berate bulgare.

Organul oficial al patriarhiei „*Eclesiastichi Alithia*” tocmai publica o notiță, că Bulgarii nu vor obține beratele așteptate, când faptul era deja complinit și când Bulgarii făceau pregătiri pentru mari festivități bisericesci și naționale.

Metropolitul *Grigore* este așteptat la gara din *Monastir* de toți fruntașii bulgari și de mulțimea poporului esalțat de bucurie. În ziua proximă sosese și metropolitul *Cosma* al *Dibrei*

și ziua de Crăciun devine pentru Bulgarii o zi memorabilă. Ambii metropoliți servesc împreună în mijlocul unei aglomerațiuni de popor însuflețit, care iubilează succesele unei munci conștințioșe și înțelepte.

Pe când Bulgarii iubilează, ce facem noi? Eță o scenă, care esplică starea noastră:

Betrânul *Dem. Atanasescu*, cel dintâiu dascăl român în Macedonia, stă închis în casa lui, voind astfel să ascundă tristețea sufletului. Un aromân intrând la el îl întrebă: „*Ce țici moșule de mersul slavismului?*” Ochii i s'au umplut de lacrimi și a început a plânge ca un copil; apoi țise: „*Noi n'am făcut nimic, dar vina nu e a noastră, căci toți bunii profesori și cetățeni au arălat în numeroșe rënduri și prin multe protestări, în ce stă răul, care împedecă progresul cauzei noastre. Vina e a celorla, cari n'au voit să elimineze acest rău, omoritor de progres și de nem.*”

Sufletul acestui încărunțit muncitor național trebuie să fie cu atât mai zdrobit, cu cât vede, că cauza celui mai leal supus al Sultanului este împedecată în mersul ei just.

Bulgarii amenințau cu răscolă înainte și pe timpul războiului greco-turc, ca să slăbescă imperiul; și Aromânii au prins arma și au luptat alături cu Turcii în contra dușmanului comun.

Înaltei Porți îi este cunoscută loialitatea aromână, și Sultanul s'a arătat în repetițe rënduri aplicat a da drepturi naționale acestui neam credincios.

Astfel stând lucrul trebuie, că slăbiciunea noastră contribue mult la întârzierea dării unui berat român, care să pue baza unei organizații bisericesci naționale a poporului *cuțovlah*, a fratelui nostru din jurul *Pinului*, *Olimpului* și dela *Balcani*.

O întervenire înțeleptă pe lângă Sultanul trebuie să ducă lor rezultatul dorit de toți, mai ales vędând, că Bulgarii li se acordază mai multe și chiar acum, când fôia turcilor tineri „*Sarc*”, ce apare în *Constanța* sub conducerea lui *Kiamil-bey*, ne împărtășesc sciri despre oribile persecuțiuni ale Turcilor din *Bulgaria*.

Dacă Bulgarii, cari astfel tracteză în țera lor pe Turci au primit deodată trei berate, cu atât mai vętos trebuie să sperăm, că Aromânii nu preste mult vor obinea cel puțin o metropolie națională, mai ales, că interesele macedoromânilor nu vin în conflict cu interes-le turcesci, ci se ajutură împrumutat.

Este probabil, că padișahul și Înalta Pörtă și până acuma satisfăceau barem în parte dorințele supușilor sei ținari, decât firele diplomației rusesci nu se întindeau și asupra acestor chestiuni. Unii susțin, că diplomația rusescă încă a contribuit la amânarea isbândeii române.

Dar diarele române ne aduc ca pozitivă scirea, că regele *Carol* va cerceta în primăvara, ce vine, pe Țarul Rusiei. Tactul și înțelepciunea lui *Carol* va afia de sigur calea și momentul de a delătura eventualele pedeci, ce există acolo în cauza amintită și astfel va accelera sosirea acelei mărețe zile, în care să vor coborî preste co-

rona metropolitului ortodox aromân ra-
dele unui sôre vestitor de nouă vieță
pentru o considerabilă parte a nêmului
românesc.

Dr. Elie Cristea.

Petițiuni în dietă. În ședința de
Sâmbătă a parlamentului maghiar au fost
presentate o mulțime de petițiuni a mai mul-
tor municipii și corporațiuni în afacerea sêr-
bătoririi anului 1848 și a evenimentelor mari
din acel an. Referentul comisiei petiționare,
dep. Molnár Béla, comunică dietei, că în
afacerea această își va espune gu-
vernul însuși părerea la timpul
sên, făcând propuneri concrete cu
privire la arangiarea sêrbărilor
oficiose.

Deputatul Thály Kálmán atrage aten-
ția asupra uneia dintre petițiile cele multe.
Este petiția tinerimei universitare din Do-
brițin, în care se cere înarticulară
dilei de 15 Martie ca sêrbătoare obli-
gătoare pentru țera întregă. Această
justă părere — dice Thály — o împărtășeste
întreaga tinerime maghiară, precum și o mare
parte a cetățenilor din Ungaria. Precum s'a
declarat ziua lui Stefan ca sêrbătoare chiar
și pentru confesiile acatolice, astfel n'ar fi
impediment confesional nici sêrbătorirea ge-
nerală și obligată pentru totdeauna a zilei de
15 Martie.

Se acceptază vederea referentului, că
petițiile se se transpună ministrului president,
drept material pentru declarațiile, ce are să
le facă cât mai curând.

Urméază o altă serie de petiții, — ace-
ste sunt datorite mai multor cluburi de lec-
tură și câtorva grupări independiste și se re-
fer la sfăbilirea autonomiei economice, la
spargerea legăturilor economice financiare
avute până acum cu Austria. Referentul pro-
pune punerea ad-acta a acestor petițiuni.

Kossuth, fruntașul acestei mișcări,
declară, că este cu neputință ca petițiuni de
această însemnătate se fie prețuite ca demne
de corfă. Cere ca fiecare d-putat să și con-
sulteze inima și să se convingă, că toți doresc
această independență economică, această desfa-
cere din mrejele Austriei.

Bánffy reflectază, că o chestiune ca
asta nu pôte fi discutată în mod incidental.
Chiar consultându-și inima, el a constatat, că
alcătuirile din 1867 corăspund cu desêvêrsire
intereselor materiale ale țerii.

Ar fi urmat acum votare asupra pro-
punerii comisiei, însă nu erau de față fără
vreo 70-80 deputați. Nefiind deci present
numêrul recerut, ședința s'a închis ca înca-
pabil a aduce hotăriri.

Mare interes mai dovedesc față de tre-
bile țerii!

De-ale învățătorilor nostri.

Galați (lângă Făgăraș) în 20 Ianuarie 1898 st. v.

„Datorințele învățătorului confesional
față de cântările în biserică la tot cazul se
se mărginesc la conducerea cântărilor litur-
ghice cu copii, mai departe însă nu, căci
altfel ziua Duminecei pentru învățătorii, în
loc de a fi și de bucurie, e numai și de
chin“.

Acésta este esența corespondenței dto
Gurarului 1 Ianuarie 1898, subserisă de
dnul Ieronim Mărdan, învățător și publicată
în Nrii 6 și 7 ai prețuitei foi „Telegraf
Român“.

Publicată această corespondență cu sco-
pul dorit și de autor — se se discute asupra
celor cuprinse în ea îmi iau voie — cu per-
misiunea On. redacțiuni — am descoperi și
cu părerea, cu cugetul curat, a ajuta nu-
mai causei puse sub întrebare, nici
decât însă a atinge ambițiunea statului pre-
oțesc și învățătoresc întru împlinirea chie-
mării lor ca luminători ai poporului.

Biserica și școla sunt instituțiuni, cari
urmăresc fiecare scopul lor dorit, — dar cari
întru ajungerea scopului lor, se razimă una
pe alta. Biserica este mama, școla fca ace-
leia. De plânge mama, fca credincioasă tre-
buie se-i dea ajutorul și vice-versa de păti-
mesce fca, mama îndatorată trebuie se o
vindece.

De acestea adevăruri a fost pe deplin
pétruns corespondentul, dl Ieronim Mărdan,
când a afirmat în introducerea lucrării sale,
că „e un adevêr netăgăduit, că reușita ce-
brării serviciului divin în bisericile noastre
atârână nu numai de la preotul, care șervește
la sântul altar, ci în mare parte și de la de-
stoinicia cântăreților ce i are biserică“.

Pun înse întrebare: Cine sunt cântă-
reții de regulă în biserică noastră? După
părerea mea: sêu unii credincioși ai acesteia
esericiții în școlă încă de mici copii în cân-
tării bisericesci, cari cercetând cultul divin
regulat, au continuat a învăța cântările bi-
sericești în decursul timpului pe lângă
stranele cântăreților vechi, până când le au
studiat pe deplin, cari cântăreți vechi repo-
sând, îi înlocuiesc ei; sêu în lipsa acestora
cantorii aleși în urma publicării de concurs
— dintre alți cantorii din alte sate sêu orașe
— de cari posturi sistemsate puține avem
în arhidieceasă, — sêu în lipsa și a unora și
a altora dintre cei menționați, — biserică tre-
buie se cêră într'ajutor pe învățătorul, even-
tual pe învățătorii școlii locale, instituindu-i
pe aceștia și de cântăreți în biserică, până
când se va pregăti vre-un credincios de
atare, sêu până când se va sistemisa post
de cantor de sine stătător și cu salariu.

Acest rêspons înse, mie îmi pare gre-
șit, deși în realitate așa se întâmplă în bi-
sericile noastre, și anume din mai multe con-
siderațiuni.

Cantorii crescuți și învățați lângă
„strană“, în cele mai multe biserică cântă
greșit, după cum adevă s'au deprins de la an-

tecesorii lor. Dela ei învață apoi alții, cari
le urméază, cântările bisericesci și mai gre-
șit. Și în urmă, ne pomenim, că în biserică
nu avem cântăreți, ci caricaturi... nisece
ômeni, cari întocmai ca și pictorii de icône
de ași, cari au degenerat întru a face sânti
cu „șapte degete“... așa și ei cântă gla-
surile „pe glasul gurii“ fără de a mai sei
deosebi melodie de melodie.

Fiind astfel de cântăreți în număr con-
siderabil în unele biserică de ale noastre,
învățătorii nostri, cari cunosc glasurile,
trepărele, antifónele și podobiile
după-cum le-au învățat în seminar, se simt
dispensați de a mai cânta și la strană, cân-
tând numai cu copiii „liturgia“ — și astfel
ajungem, ca în loc se perfecționăm cântarea
bisericescă, în loc se o curățim de melodiile
„după glasul gurii“ noi uităm și ce am în-
vățat în Seminarium.

Pun întrebare de nou acum. Cine
dar se fie cântăreți în bisericile noastre?

În primul loc preoții și învățătorii, cari
vin pregătiți în cântările bisericesci din Se-
minariu, unde cea fost rêu s'a delăturat, și
cea fost bun s'a adăugat cântării religiose.
Preoții șervește altariului, dar de multe ori
trsbue se fie corigătorii cântării din strană.
Învățătorii șervește școlii, dar au chemarea a
fi luminători nu numai generațiunei tinere în
școlă, ci și generațiunei croscute în biserică.
Învățătorii trebuie se fie busola la „strana
cântăreților“ în biserică. Drept aceea dator
este, decă nu în „strana dréptă“ cei puțin
în „strana stângă“ a cânta și la „utrenie“.
Fiind această prea îngreunător pentru un sin-
gur învățător al unei școle cu 80 elevi, cu
cari trebuie se se conducă rêsponsurile la
„liturgie“, — fiind cântăreții biserică mai
mulți, cari apoi, și știu cânta corect, — în-
vățătorii pôte fi absolvat de „strana stângă“,
substituindu-și pe unul dintre cântăreții aceia,
ér densus în timpul „utreniei“ exercităz pe
elevi în rêsponsurile liturgice în școlă, și la
„tocatul în liturgie“ în rënd cuviincios plêcă
cu copiii în biserică, unde „conduce cântă-
rile“ serviciului divin, după-cum afirmă și
dnul Ieronim Mărdan.

În al doilea loc cantorii și tot poporul
credincios trebuie se considereți de cântăreți
în bisericile noastre. În biserică noastră tot po-
porul cântă de la mic până la mare. Aici
lipsesc „organele instrumentali“, cari numai
în bisericile altor confesiuni își au locul.

Așa dar cântăreții biserică noastre sunt:
toți credincioșii ei, cu preotul, cu învățăto-
riul, eventual cu învățătorii, cu cantorul
eventual cu cantorii în frunte. Aceștia toți
trebuie se fie una în cugete și în simțiri,
când e vorba de a lăuda pe Dumnezeu în
biserică.

Cunoscând dar, că cine sunt cântăreții
în biserică noastră, fac concludiunea că:

a) în acelea biserică, unde sunt cântă-
reți pricepători cel puțin doi în biserică, în-
vățătorii se și substituie pe unul din aceia
în „strana stângă“ în decursul „utreniei“,
nefiind obligat a cânta în biserică fără nu-

mai „la conducerea cântărilor liturgice cu
copiii“;

b) în biserică, unde este numai un
cântăreț (cantor), învățătorii se fie obligat
a cânta și la „utrenie“ în biserică la „strana
stângă“ ca ajutor cantorului, eventual fiind
școlă cu mai mulți învățători, zceștia se se
perondeze;

c) în biserică, unde este numai un
cântăreț (cantor) din ôre-cari împregiurări,
fie că aceia au reposat, fie că s'au strămutat
airea, învățătorii, eventual învățătorii, cu
demnitate se ocupe și postul de cantor al
biserică în mod provisor, până nu se va în-
tregi prin altă persoană, eventual până când
se va pregăti o altă persoană pentru a con-
duce cântările bisericesci în „strana dréptă“.

În tot cazul biserică se se îngrijescă
ași avé cantorul sêu, căci a fi învățătorii
și cantor „în strana dréptă“ pentru totdeauna,
aceea e ruina sănătății lui.

(Va urma).

Învățătorii și cantoratul.

Primum din partea dlui profesor
sem. D. Cunțan următoarele:

Onorată redacțiune!

În Nr. 9 dela 22 Ianuarie a. c. al
„Telegrafului Român“, sub titlul: Oficiul de
învățător și cantoratul de d. Mateiu Voileanu,
între altele se susține: „Melodiile s'au
conservat bine, în multolocurile
sunt mai frumoșe ca cele puse pe
note de profesorul nostru de cântări
bisericesci, care în dorul sêu de a
tot îndrepta, atâta a îndreptat în
uneieși altele până a eliminat aproape
tot ce a fost frumos din melodiile
noștre“.

În fața acestei autorități eu nu voiu
opune nici vederile mele, nici mai ales ca-
litatea gustului meu în materie de cântare
bisericescă, ci voiu opune părerea altei au-
torități, cu care părere Dl Mateiu Voileanu se
găsese în completă contradicțiune.

Rog deci pe Onor. Redacțiune să bine-
voiască a da loc în nr. proxim al „Telegra-
fului Român“ atestatului aclus aci sub
cu recunoștință

Al onoratei redacțiuni

Sibiiu, 22 Ianuarie, 1898.

D. Cunțan,
profes. seminar.

Nr. 36-1891/2 d.

* * *

Copie.

Atestat.

La cererea Părintelui Dimitrie Cunțan
profesor de cântări și de tipicul bisericesc la
seminariul Andreian pedagogic-teologic din
Sibiiu, se testifică oficios: cum-că opul sêu
întitulat, „Cântările bisericesci după melodiile
celor opt glasuri ale sfintei biserică ortodoxe
etc.“, op tipărit la anul 1890, prin conclud
sinodului arhidieceșan ddo 11/23 Aprile
1890 Nr. 70 al protocolului este admis, ca
manual de instrucțiune în Seminarium An-
dreian din Sibiiu, iară prin decisul ddo 20

FOIȚA.

Jertfa dragostei

— Novellă originală —
(Sfîrșit.)

Vêrului Emilian.

Dionisie părea o statuă, mărturia vêu-
rilor trecute; vântul devenea din ce în ce
mai ascuțit, și ca un curent electric ne per-
curgea din tălpi până în creștet. Simțiam
flori de ghiță, săgeți cu ascuțituri înveni-
nate — prin tot trupul. El sta nemîșcat.

— „O romanță!“! Vibrațiunile tonu-
rilor în valuri undulătoare se perdéu prin
nôpte, ér Dionisie a apăsât ultimele versuri:
„Ah! atunci o spune-mi Dómne
Pentru ce m'am mai născut“.

— „Încă una“ și sufletul lui părea
risipit în accentele duióse din romanța unui
amor tradat. Era atâta dor, jale și melanco-
lie în cântecul acesta, ca într'un posomorît
apus de Tómnă.

Programul s'a sfîrșit și când a fost se
plecăm Dionisie abia s'a smuls din pământ.
A făcut o mișcare convulsivă și a mai repe-
lat odată versurile:

... Dar se nu-i spu'i nici odată
Că de mâna ei zdrobit“...

.....

Pe drum cătră casă am schimbat pu-
ține vorbe, mi a spus numai, că simte în tot
trupul nisece ascuțituri de ace; nu știu cum,
dar par-că întreg corpul i-ar fi un mușoiu
încărcat de furnici.

.....

În ziua următoare mi am luat rêmas
bun dela toți; pe Dionisie l'am lăsat încă în
pat, căci nu se simția tocmai bine, prea s'a
obosit aseră, apoi și potopul acela de vânt
prea i-a intrat până în ôse. Ne-am sărutat
în-ș lung și dorindu-ne o revedere fericită
am plecat acasă.

Și dacă n'aș crede în existența altei
lumi, ar fi trebuit ca de atunci se abdic de
speranța de a ne mai revedea.

Din césul acela Dionisie și bună n'a
mai avut. În fiecare nôpte avea ferbințeli
grozave și după câte-va zile a simțit greu-
taea unui junghiu în partea stângă. Dela
o vreme l'a prins o tusă sêcă amestecată cu
sânge încheșat, și-ți era mai mare mila de
el, căci credeai că și da viața prin tusă ne-
milosă. Din și în și tot mai rêu, fața i-s'a
tras, a devenit palidă, ochii i-au cădât adênc
în orbite, privirea-i ageră a devenit de o

melancolie sfâșietóre, ér degetele dela mâni
și sunau ca nisece bucăți de lemn uscat. Pe
umerii obrazului eșiți s'au ivit prea de tim-
puriu dónce rose de colóre roșie palidă, cari
după uii prevestiau, că numérate sunt și-
lele, celui ce le pórta.

Tótă știința medicală s'a dovedit de
nesciință, în zadar au fost tóte lécurile, des-
cântările, posturile, rugăciunile și slujbele cu
liturghii în șapte sate, și câte și mai câte
numai au aușit tóte le-au încercat, și tóte
au fost zadarnice, căci Dionisie nu se îndrepta.

Căpătașul patului a început a se putezi
de șiócle de lacrimi vărsate de mamă-sa și
iubita lui logodnică, Agnes. Lacrămile lor
cereau lacrimi și perina lui era vecinic udă,
până când în urmă numai putea nici plânge,
i-a sêcat isvorul.

Dilele urite de iernă au trecut și pe mu-
chile dealurilor, pe coróna codrului primăvera
se arată plină de speranțe. Natura se destéptă
la primele rașe calde ale sôrelui și de viață
se umplu tóte. Numai pentru cel din „prag“
primăvara e o nemilosă mașteră. Se vede, că
așa e întocmită lumea, ca atunci când mu-
guri rêsar, muguri se apună.

Prin luna lui Mai bóla lui Dionisie a
întrat în ultimele faze. Au început a i se
umfla piciórele și mânilor, și sêrmanul Dionisie

nu era decât un suflet călător, care poposește
câteva momente în mijlocul nostru.

Avea privirile vagi, fixa mult timp un
obiect și de multe ori își învîrtea ochii peste
cap; Dómne ferește, se apropie ciasul.

Lelea Palaghie a trimis îndată după
Părintele, ca se-l împărtășescă cu sfintele taine,
ér Agnes de trei zile nu s'a mișcat de lângă
patul lui și acum avea o lumină de cêră la
îndemână.

Dionisie a făcut o mișcare de revoltă,
a voit se se scóle, și-a întins mânilor spre
Agnes, a cuprins-o pe după cap, ér ea a de-
pus pe buzele lui uscate un sărut ferbinte.
A fost sărutarea cea mai de pe urmă, căci în
momentul acela Dionisie liniștit, în brațele
logodnicei lui și-a dat sufletul.

Vestea despre mórtea lui Dionisie s'a
lătit ca fulgerul și durere nespūsă a lăsat
pe unde numai a pătruns. La trei zile s'au
adunat preoții din șapte sate și i-au făcut
o slujbă, cum nu s'a mai pomenit în Brădeni.
Și întreg satul gema de plânsurile muerilor
și plânge-u și bêtărâni și tineri și nimeni nu-și
putea stăpâni durerea înimei. Codrul se mișca
îngânând și el cântecul vecinicului nimic...
nimic.

Agnes și-a perdut simțirile, și sta în-
frântă preste cociug, ér când preotul a sfîr-
șit iertăciunile cu cuvintele: „Er tu mirésă

Martie 1891, Nr 1543 B. al Consistorului nostru arhidiececan, cartea aceasta e a se folosi ca manual obligat pentru toți elevii seminarului arhidiececan.

Se constată mai departe cu plăcere, că după folosirea acestui manual în decursul timpului dela introducerea lui, cântările bisericesti liturgice se execută de elevii seminariului în armonie, uniform, spre decorul casei lui Dumnezeu, și spre evlavie creștinilor adunați la serviciul divin.

Sibiu, în 30 Novembre, 1891.

Direcțiunea seminarului Andreian:
(L. S.) I. Hania,
direct.

Văduț. Sibiu, 4 Decembre, 1891.

Miron Romanul m. p.
arhiepiscop.

Pentru conformitate cu originalul.

Dr. Remus Roșca,
secretar consist.

Noutăți.

De ale carnavalului. Balul reuniunii femeilor române din Sibiu, arangiat Sâmbătă seara în sala cea mare dela Gesellschaftshaus, a fost unul dintre balurile de elită din Sibiu.

Lume alasă și multă, veselie neîntrepută până în zori de zi, aceste au fost caracteristica acestei petreceri românesce.

Dintre jocurile din program mai mare efect a avut Romana, care a fost executată cu multă precizie, onore tuturor factorilor, cari au îngrijit ca în cele din urmă acest frumos joc să fie bine interpretat și să impună după cum a impus el în seara de Sâmbăta trecută.

Succesul atât moral cât și material a fost multumitoriu.

Reuniunea femeilor române din Sibiu pôte fi veselă, că și în anul acesta a fost centrul, care a înfrunit la o seară plăcută tot ce Sibiuul are mai ales.

Domnul Dr. Octavian Russu, presidentul de onore al comitetului arangiatoriu, a îngrijit de admirabila decorare a salei și de arangiarea jocurilor. Onore lui și statului maior de arangieri, cari neobosiți au stat la locul de onore până la signalul de încheiere

* * *

Parastas pentru Dr. Aurel Brote.

Duminecă, după terminarea s-tei liturgii, s'a celebrat în biserica din Sibiu-cetate din partea P. O. D. presbiter local Ioan Papiu parastas pentru de curând decedatul și regretatul director al „Transilvaniei“ Dr. Aureliu Brote. Prezentă era, pe lângă rudeniile repostatului, multă inteligență din Sibiu. Cântările le-a provădit corul „Reuniunii române de muzică“, a cărei membru fondator a fost repositul, sub conducerea maestrului profesor George Dima. Mai ales cântările: „Plâng și mă tânguesc“ și „Ce e viața noastră?“ au produs adâncă impresiune în ascultătorii jalnici.

* * *

Invitare la Concertul împreună cu declamațiuni, teatru și joc, ce-l va arangia „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ Duminecă, în 1/13 Februarie 1898, în sala cea mare dela „Gesellschaftshaus“ sub conducerea dlui Candid Popa, invățător și cu binevoitorul concurs al d-nei Margareta Moldovan și a unui grup de clerici din seminarul „Andreian“.

Sibiu, 3 Februarie n. 1898. Comitetul reuniunii. Inceputul la orele 7^{1/2} seara.

Prețul de intrare: de familie 3 persoane 1 fl. 80 cr, pentru domni 1 fl. (membrii Reuniunii 80 cr) pentru dame 60 cr. Suprasolviri benevole se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale diaristică. Bilete de intrare seara la cassă.

PROGRAM.

I. Concert.

1. a) „Cetatea luminei“, cor bărbătesc de I. Costescu. b) „La o rândunică“, cor bărbătesc de I. Costescu.

2. a) „Sărmană frunză“, cor mixt de G. Dima. b) „Rămăi sănătoasă“, cor mixt de G. Dima.

3. „Cât a-și dori“, de G. Vasiliu, tenor solo, executat de dl N. V. Ișan, cu acompaniari de muzică (cuartet), arangiat de A. Roth.

4. a) „Pe marea lină“, cor de dame de Wiest. b) „Sera“, cor de dame de Wiest.

5. „Zis'a badea“, cor mixt de G. Musicescu.

6. „Vântul suflă“, cor bărbătesc de Dürner.

7. „La oglindă“, poezie de G. Coșbuc, predată de dōmna Margareta Moldovan.

II. Teatru.

„Rusaliele“, vodevil într'un act de Vasile Alexandri.

Persōnele:

Domnul Ionus Galuscu, vechilul moșiei și profesorul școlii din sat: dl Demetriu Axente. Tachi Răsvrătescu, sub-prefect: Nicolau Ișan. Toader Buimăciță, vornicul satului: George Poponea. Susana nevasta lui Toader: d-șora Eugenia Grecu. Vasile Veveriță, fruntași: dl George Mocian. George a Saftel, țeran: dl George Săsarman. Catrina: d-șora Elena Poponea. Safta țerancă: d-șora Victoria Nioula. Un jandarm: dl Pavel Imbăruș. Țerani, țerance Fumatul, înainte de orele 10^{1/2} este oprit.

* * *

Episcopulsârb dela Buda. Maj. Sa Monarchul a aprobat alegerea într' un episcop gr. or. sârb la Buda a lui Lucian Bogdanovici, arhimandrit și administrator al episcopiei sârbe de Buda.

* * *

Jertfele alege-rei sângerose dela Rózsahagy, — după-cum însesi foile unguresci anunță, sporesc. Deja cinci dintre cei pușcați și-au dat sufletul, ceilalți se luptă încă cu morțea.

E probabil, că șapte jertfe va ave glonțul jandarmilor.

* * *

Pe mormântul lui au crescut flori, pe cari Agnes le uda în fie care zi cu lacrimile sale.

.....

Când după doi ani m'am reintors din străinătate și am trecut pe lângă biserica din Bradeni lângă crucea de brad bătută de vremuri o cruce nouă mi-a atras atențiunea. M'am oprit, am intrat în cimter și am plâns ca un copil. Mormântul Ei era săpat cu capul cătră capul lui și între cruce o salcă tristă.

Erau logodiți și acuma se vor fi cununat înaintea Tatălui cerese.

Muerile spuneau, că Agnes s'a uscat pe picore și în urmă a trebuit se mōră, fiind că nici o bōla nu e rea, ca bōla dorului, pentru care lēc nu s'a găsit încă pe pământ.

În cămin focul s'a stins, potopul de afară s'a liniștit, eu plec să-mi vād de un palton mai bun, căci mîne e ziua de Boboteză și am să mă întălnesc cu cine va la ra. Sibiu, Ianuarie 1898.

L. T

Un fasificător de cambii. Dōry Andor din Zomba (com. Tolna), proprietar mare, persōnă din societatea fruntașă ungurescă, și cu trecere în ținutul acela, — după cum aflăm din foile unguresci — e deținut, pentru că a falsificat cambii pe numele nevastei sale, și a păgubit astfel mai multe institute de bani cu sume mari, (vre-o sută de mii fl.) căci nevasta nu vrea să p'atēscă.

* * *

„Veselia“ despre Sasce. Diarul humoristic „Veselia“ din Bucuresci ilustrează momentul prezentării deputațiunei femeilor sasce la palatul imperial din Viena ca să și cēră audiență. Abstracție făcēnd dela fisiognomiile nepotrivite a Sascelor, ilustrația are unele părți bune. Deputațiiei îi ese înainte un impiegt de curte, care le arată cu degetul Ungaria, unde au să se reîntōră. La spatele deputațiiei este palatul ministeriului ungar, în fiecare ferēstră un unguoi cu muște lungi. Sascele sunt în haine naționale colorate. Sub ilustrație este și o poezie „ocasională explicativă cu următoarea strofă de încheiere:

„Insē sascele plecară
Și cu tōte esclamară:
„Dumneșeu să te ferēscă
De dreptate ungurescă“.

* * *

Fratele — mașter. Nu ni nouș nime mai mașter frate ca — unitul. Multe pricini, certe și nemulțămiri ne face, chiar ca acel frate mașter, care pe furis și pe față cu putere și cu astuțime lovește în frate-so, fiindcă îl pizmuește pentru însușirile cele bune și'l urește chiar din inimă. Un corespondent al nostru, om cu iubire de neam și de biserică, ne face cunoscută o pildă de iubire a fratelui mașter. „In comuna Cenade — scrie corespondentul nostru — am dat în anul trecut împreună cu frații nostri greco-catolici o petrecere în sala școlii nōstre gr-ort. din Cenade. Venitul curat l'am împărțit, cum hotărîsem înainte, într' ambele școle confesionale; l'am împărțit frătesce, cum se cuvine între români cînștiți. În anul acesta s'a dat erăș petrecere însă în școlă cea unită. Erăș hotărîsem înainte ca venitul să se împartă între cele două școle. Insē să vedeți iubire și echitate unită... Preotul gr.-cath. a schimbat lucrul așa, că din venitul brut școlă nōstră gr.-ort. să nu aibă parte nici măcar de un ban! Și cei mai mult, noi gr.-orientalii formăm aci majoritatea și venitul incurs la acea petrecere e mai mult dela ai noștri... Le spun aceste nu pentru-că am dori să ne îmbogățim astfel școlă, căci cu vreo 5—6 fl. nu faci mare scofală, însă pentru ca din lucrul acesta asemenea să se vadă, ce leialitate zace în frații gr.-catolici. Acesta se ne servescă totodată ca învățătură, ca pe viitoriu se ne ferim de fratele mașter, care în inima sa numai ură ne păstrează.

Facă-și ceitorii însiși o judecată despre acestă jalbă a corespondentului nostru.

* * *

Invingeri socialiste. Locuitorii socialiști din Nagy și Kis-Kövesd, Sâmbăta dimineța înarmați au călătorit la Király-Helmec, și au asediat formal oficiul solgăbirăiesc de acolo. Socialiștii au cerut eliberarea tovarășilor lor deținuti, amenințând cu foc. Solgăbirăul era singur, fără vre-un ajutor. A trebuit deci să se supună forței amenințătoare și a liberat pe socialiștii deținuti.

Ministrul, la representația fișpanului Lukács și-a schimbat atitudinea de până aci față cu socialiștii din ținutul dela Békés-Csaba permițēndu-le înființarea de cercuri de muncitori. Statutele cătorva societăți de aceste le-a și aprobat.

* * *

Afacerea Dreyfus. Luni se va pertracta procesul în potriua lui Zola. Guvernul pentru privilegiul acesta a luat mēsuri estinse de precauție în potriua conturbării ordinii. O parte a gardei republicane va fi postată la palatul justiției și stradele vecine vor fi asediate. Zola se dice, ca și acum nutresce speranța victoriei.

Sentața adusă în contra lui Picquart nu e cunoscută. Pare sigur, că ministrul de războiu a hotărât a nu o publica până după procesul lui Zola.

„Aurore“ scrie, că generalul Mercier, fost ministru de războiu a fost citat la fostul president al republicei Casimir-Perier, și interogată în afacerea condamnării lui Dreyfus.

A fost de față la consultația acestă și Dupuy, fostul ministru-president. Generalul Mercier a declarat, că e adevērat, că el a trimis tribunalului, care a judecat pe Dreyfus, documente secrete, despre cari nici acusatul, nici apărătorul lui n'au avut cunoștință. Fostul president al republicei i-a făcut reproșuri aspre generalului pentru ilegală sa procedere. Mercier a declarat, că din înalte interese de stat a purces așa și e gata a fi răspundētor pentru fapta sa. Prim-ministrul actual, fiind încunoscut despre afacerea acestă, a convocat îndată consiliu ministerial, care și de două ori s'a ocupat cu declarația lui Mercier.

* * *

Convocare Neputēndu-se ține adunarea constituantă convocată pe 2 Decembre 1897 în scopul înființării și respective organizării Despartēmētului beiușan al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român“, — în urmarea autorizării primite dela comitetul central al numitei Asociațiunei, am onore a convoca o nouă adunare constituantă pe 24 Faur 1898 la 11 ore a. m. la școlă română gr-or. din Beiuș, la carea invit cu tōtă stima pe toți aceia din cercurile pretoriale de Beiuș, Vașcău și Ceica, cari se interesază de înaintarea în cultură a poporului român și de literatura română, ca să participe și să și de concursul la organizarea acestui despartēmânt. Beiuș, 5 Faur 1898. Paul Pap, avocat.

* * *

Necrolog. Ión N. Ciurcu, Maria și Nicolae N. Ciurcu cu fiul lor Nicolae, Dr. Sterie N. Ciurcu cu ficele: Adela și Mărioara, Maria H. Ciurcu cu copii: Patti, Nicolae și Constantin, precum și familiile T. Ciurcu, Dima, Florian, Scolariu, Orghidan, Crassan, Steriu, Nicolau, și Alex. Ciurcu cu adincă durere fac cunoscută pierderea prea iubitului lor părinte, moș, strămoș, unchiu și cumnat Nicolae T. Ciurcu Comerciant, Membru emeritat al Eforiei Școlilor române Centrale din Brașov etc. decedat la Viena în 13 (25) Ianuarie 1898, în etate de 90 de ani.

Înmormântarea s'a făcut Luni în 19 (31) Ianuarie la 2^{1/2} ore p. m. Cortegiul va porni dela Gimnasiul român la biserica S-tului Nicolae din Scheiu, unde se va celebra prohodul, ăr rămășițele pamântesci se vor conduce și așeza spre eternă odihnă în cimiteriul din Grōveri.

Brașov, 17 (29) Ianuarie 1898.

Fiă-i țărana ușoră!

* * *

Inspector de poliție ucigaș. Cea mai mare senzație actuală a Parisului e cazul inspectorului de poliție Rodot. S'a descoperit adevă, că acest om nu mai puțin de cāt șapte femei a mântuit de viață. Cu tōte a făcut cunoștință prin mijlocirea anunțurilor mici din gazete. Ultima jertfă i-a fost Maria Bisot, pe care anul trecut au găsit-o la locuința sa cu țeasta sfărmată de un glonț. Poliția a desoperit atunci, că femeia a fost ucisă de un om a cărui cunoștință a făcut-o prin mijlocirea anunțurilor de gazetă. Și pôte că cercetările mai departe nu ar fi ajuns la nici un rezultat, de cumva Frangor, un vizitiu de omnibus, și totodată detectiv, nu dedea informații poliției. Lui Frangor, fiindu-i cunoscut și patriot, i-a descoperit adevă în 1883 Rodot relația sa cu o femeie, Jouin M., care în curēnd a murit între aceleș împregiurări, ca anul trecut Bisot Maria. Atunci vizitiul n'a cutezat să bănuiască pe Rodot. Acum însă a spus poliției, că ucigașul nu pôte fi decât Rodot, care a și fost deținut. Rodot negă că ar fi ucigașul Mariei Bisot, a declarat însă că pe Maria Jouin el a ucis-o, — scind, că crima deja e prescrisă, trecēnd la mijloc cei 5 ani provēzuți de legea franceză. La locuința lui au găsit multime de gazete în cari scirile de omoruri (ce le sēvērșea el) erau încadrate cu roșu. Rodot în oficiul său era extrem de exact și punctual — Victimele și le omoria, aplicāndule câte o lovitură, de care se căușiau, încărca apoi asupra lor vestimintele de pat, peste acele puneau un scaun, și deasupra se aședa el, și nu se coboria, până-când victima nu se îndușia. Fura numai bani, de juvaere se te-mea, nu cumva să-l tradeze.

Poșta redacțiunei.

D-lui Parteniu Pop-Zasló, paroch în Sebeș-Cighirel, diecesa Aradului. Compunerea monografiilor despre diferitele comune ori ținuturi românesce este o lucrare forțe laudabilă și pentru noi de folos, dar lucrarea își perde tōtă valoarea, dacă în ea se viră chestiuni de divergențe particulare, care pentru publicul mare n'au nici un interes. Noi preste tot voim înconjurarea personalităților.

te vei cununa cu el înaintea Tatălui cerese“ am luat-o de braț și la sunetul jalnic al clopotului i-am făcut mortului cea din urmă cinste. În cimter durerea crește, căci momentul despărțirii se apropie. Când consciugul aluneca pe frânghiile îngropătorilor Agnes a căduț la pământ. Am privit mormântul, cum sta cu gura rîngită și suindumi-se sângele în cap am căutat după dreptatea și bunătatea Ta Dōmne; atunci numai am înțeles furia poetului în momentul când îți cere socotēla:

„Pentru-ce i-ai dōne inimi căror Tată — dicit — că ești,

Și topindu-le în focul tinerēței, le urzești

Dor cu dor să-și împletēscă, prinse 'n dragoste nebună
Și când se iubesc mai dulce și-și fac visuri împreună
Din senin l-ți vine o tōnă: svērlă țerînă pe te una
Er pe cea stigheră nēgra jale pentru tot deauna!
Și-am simțit atuncea Dōmne, că din suflet mi-se duce
Pân și drojdia credinței

Dōmne iartăi pe aceia, cari încep să se 'ndoiască“!!!

Am aruncat câteva sfărmituri de brūși în grōpă și m'am reintors împreună cu Agnes fără ca se vorbim un singur cuvēnt

O colină ridicată de asupra lui, câteva cuvinte cioplite nesimetric pe o cruce de brad, împodobită cu cununi de flori, ne sunt singura amintire după Dionisie.

ad. Nr. 376 of. ppese [21] 1-3
CONCURS.

Prin acesta se scrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare in „Telegraful Român“ pentru ocuparea postului de capelan in parochia Berința.

Venitele impreunate cu acest post sunt jumătate din venitele parochiei în sumă de 207 fl. 50 cr. despre cari venite interesatii pot lua informațiuni dela comitetul parochial, respective dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și aterne cererile concursuale prevădute cu documentele recerute de statutul organic până la termenul sus-amintit la subscrierul oficiu protopresbiteral (p. u. K. Monostor). Concurenții sunt datorii a se presenta în parochie, pelângă observarea §. 18 din regulamentul pentru parochii pentru a cânta, respective celebra și a cuvânta. Oficiul protopresbiteral al Cetății de pîtră în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Fînațe, la 22 Decembre 1897.

Teodor Șovrea,
adm. protopresb.

pontozatok előterjesztése mellett, ajánlataikat a kitűzött határnapig hozzám vagy az érdekelt felekhez küldjék be, mivel azontul fegyelmbe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy ezen ügy az érdemleges tárgyalás stadiumában van és a határ területe 5559 holdat teszen.

Nagy-Szeben, 1898 február hó 1-én.

A kir. törvényszék eljáró bírāja.

Mihály Dezső,
kir. törvényszéki bíró

Cărămidăria

de lângă drumul Șelimběrului cu tóte edificatele **se vinde din mână liberă.**

Cumpărătorii se se adreseze către domnul *Andreas Müller, Sibiu*, Strada Vitelor (Viehmarktpl.) Nr. 17. [6] 3-3

Contra tusei

și răgușelii sunt cel mai bun mijloc bombonele Pemeteții a lui **Réthy**. Se află în tóte farmaciile. Prețul unei doze 30 cr., 5 doze expedeză franco farmacia Adler din B.-Ciaba. Numai atunci veritabile, dacă stă pe fiecare dosă subscrierea următoare: [239] 7-10

Péthy Béla
gyógyszerész

Szám 296/898 Polg. [22] 1-3

Hirdetmény.

Kelnek község határának ált. tagosítási ügyben Rössler Károly működő mérnök elhalálozása folytán megfúresedett működő mérnöki állásnak választás útján leendő betöltése sere határnapúl 1898 évi február hó 21-ik napját d. u. 2 órakor a kelneki községi író dába zennel kitűzöm, melyre minden érdekelt birtokost azzal idézek meg, hogy elmaradásuk a tár. yálás megtartását akadályozni nem fogja.

Mind ama birtok rendezési mérnökök, kik a működő mérnöki teendőket elvállalni szándékoznak, felhivatnak, hogy a szerződési

„ZLÁGNEANA“

institut de credit și economii. ca societate pe acțiuni în Zlagna (Zalatna)

și-a început activitatea la 7/19 Ianuarie 1898 și deocamdată face următoarele operațiuni:

- primesce depuneri spre fructificare după cari solvesce 6% interese la an;
- escompteză cambii cu cavenți;
- acórdă împrumuturi pe obligațiuni cu cavenți și pe hipotecă.

Orele de biurou în fiecare zi sunt dela 9—12 a. m.

[20] 1-5

Directiunea.

Vestitele Semințe de flori și legumi

ale lui [13] 4-17

Mauthner

în pachete închise, legal garantate
cu marca de apărare împotocolată

„Ursul“

se pot căpeta în tóte
băcâniile și ferăriile
mai mari.

NB. Numai pentru pachetele închise, prevădute cu figura ursului și signate cu numele *Mauthner*, cum arată figura alăturată, ia firma *Edmund Mauthner* în *Budapesta*, strada *Andrássy 23*, garanție deplină, că-ș semințe prospete și veritabile.

Redactor prov. Dr. Elie Cristea.

„TIMIȘIANA“, institut de credit și de economii, societate pe acții în Timișoara.

Convocare.

—o—

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „**Timișiana**“, societate pe acții în Timișoara, sunt invitați a lua parte la a

XIII-a adunare generală ordinară,

care prin acesta se convocă și se va ține în ziua de 22 Februarie a. c. st. n., în localul institutului, ședința începându-se la **ora 10 înainte de amăzi.**

Obiectele:

- Cetirea raportului direcțiunei despre gestiunea anului 1897 și al comitetului de supraveghiere.
- Conclus asupra bilanțului anual și asupra absolutoriului cerut de direcțiune.
- Hotărîre asupra întrebunțerii profitului curat, al institutului.
- Se vor alege:
 - 4 (patru) membri în direcțiune, la două posturi vacante și la 2 cari espiră.
 - 4 (patru) membri în comitetul de supraveghiere, a căror mandate espiră.
- Desbatere și hotărîre asupra eventualelor propuneri făcînde în modul și timpul stabilit în punctul b) din §-ul 22 al statutelor. Timișoara, 3 Februarie 1898.

Directiunea.

În sensul § lui 12 din statute: cu vot decisiv la adunarea generală pot participa numai acei acționari, cari depun acțiunile transcrise cel puțin cu șese luni înainte pe numele lor, la cassa institutului, înainte de deschiderea adunării generale.

Plenipotențiat în numele altuia nu pôte fi decât cutare acționar. (§. 13.)

Incheierea socoților

Institutului de credit și economii „**TIMIȘIANA**“, societate pe acții în Timișoara, pe anul 1897.

Active.	Contul Bilanțului.	Pasive.	
Cassa în numărării	fl. cr. 9975.13	Capital de acții	fl. cr. 280000.—
Cambii de bancă	478828.65	Fond de rezervă general	fl. 39710.—
Cambii hipotecate	174573.60	Fond de rezervă pentru acoperirea pretensiunilor dubioase	fl. 2224.46
Împrumuturi hipotecare	284384.60	Fond de rezervă pentru diferințe de curs	fl. 1400.— 43334.46
Mobilier	fl. 483.22	Fond de pensiune	3100.—
după amortisire de 10%	48.32	Depuneri spre fructificare	509445.06
Împrumuturi pe efecte (Lombard)	2959.50	Cambii reescomptate	94841.—
Efecte proprii	4090.80	Interese transitoare	18080.42
Realități	17504.17	Dividendă neridicată	96.50
Giro- și Cheque-Conto	391.23	Interese după capitalul de acții em. II.	61.70
Conto-Corent	122.44	Diverse conturi creditore	2090.20
Interese de reescompt anticipate	386.86	Profit curat	fl. 32652.05
Interese restante	3976.24	Profit transpus din anul 1896	1853.73 34505.78
Diverse conturi debitoare	2927.—		
	980555.12		980555.12

Sarcini Contul venitelor și al sarcinilor. Venite

Interese ridicate și capitalizate	fl. cr. 23891.71	Profit transpus din anul 1896	fl. cr. 1853.73
Salarie	8946.50	Interese după cambii de bancă	40852.61
Contribuția erarială și comunală	4709.06	Interese după cambii hipotecate	10097.53
Contribuția 10% după interese la depuneri spre fructificare	2389.18	Interese după împrumuturi hipotecare	24495.54
Interese de reescompt	3897.23	Interese după împrumuturi pe efecte	254.84
Chirie și spese de cancelarie	1125.55	Venitul efectelor proprii	192.70
Tipărituri și postporto	669.55	Venitul realităților	1377.08
10% amortisire din mobilier	48.32	Provisiune	1058.85
Profit curat	fl. 32652.05		
Profit transpus din anul 1896	1853.73 34505.78		
	80182.88		80182.88

Timișoara, 31 Decembre 1897.

DIRECȚIUNEA:

Rotariu, director provisor
Istin, **Al. Creciunescu.** **Dr. Putici,** **Miculescu,** comptabil.
Maniu, Tegele.

Subsemnatul comitet am examinat contul present al bilanțului, precum și cel al venitelor și sarcinilor, și confruntându-le cu registrele principale și ausiliare purtate în bună regulă, le-am găsit cu acelea în consonanță și esacte.

Comitetul de supraveghiere:

Ioan Theodorovicu, **Dr. Lazar Simon,** **Aureliu Dragan.**
Aureliu Popovicu.